

מפתח תשובות נכונות

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	שאלה
(1)	(3)	(4)	(1)	(4)	(2)	(4)	(4)	(4)	(2)	תשובה

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	שאלה
(3)	(2)	(1)	(2)	(2)	(3)	(2)	(1)	(3)	(4)	תשובה

23	22	21	שאלה
(4)	(2)	(4)	תשובה

הסברים

אנלוגיות (שאלות 1-6)

1. השאלה: **חיסון : לחלות -**

היחס : חיסון הוא משהו אשר מיועד למנוע ממך לחלות.
א' הוא משהו שמיועד למנוע ממישהו ב'.

תשובה (1): שעון מעורר : לישון. האם **שעון מעורר** מיועד למנוע ממישהו **לישון**? לא. תפקידו של **שעון מעורר** הוא למנוע ממישהו **להמשיך** ולישון לאחר שכבר היה במצב של שינה, בעוד שתפקידו של החיסון הוא למנוע מלהיכנס למצב של מחלה מלכתחילה, כלומר לפני שמישהו נכנס למצב הזה.

תשובה (2): כלוב : לברוח. האם **כלוב** מיועד למנוע ממישהו **לברוח**? כן.

תשובה (3): מחק : לכתוב. האם **מחק** מיועד למנוע ממישהו **לכתוב**? לא. **במחק** משתמשים על מנת למחוק מה שמישהו כבר **כתב**, ולא על מנת למנוע ממנו **לכתוב**.

תשובה (4): רמזור : לנסוע. האם **רמזור** מיועד למנוע ממישהו **לנסוע**? לא. תפקידו של **הרמזור** הוא לווסת את התנועה, לעיתים הוא מאפשר נסיעה ולעיתים מונע ממישהו **לנסוע**, אולם באופן זמני בלבד.

תשובה (2).

2. השאלה: **כרם : פרדס -** (כרם = מקום לגידול ענבים, פרדס = מקום לגידול פירות הדר)

היחס : כרם ופרדס הם שני סוגים של מטעים.
א' ו-ב' הם שני סוגים של אותו דבר.

תשובה (1): שתיל : עץ. האם **שתיל ועץ** הם שני סוגים של אותו דבר? לא. **שתיל** הוא **עץ** צעיר.

תשובה (2): מזח : נמל. האם **מזח ונמל** הם שני סוגים של אותו דבר? לא.

תשובה (3): שדה : אסם. האם **שדה ואסם** הם שני סוגים של אותו הדבר? לא. **שדה** הוא המקום שבו גדלה **התבואה**, וה**אסם** הוא המקום שבו מאחסנים אותה.

תשובה (4): אורווה : דיר. האם **אורווה ודיר** הם שני סוגים של אותו דבר? כן. **אורווה** היא המקום שבו בני אדם משכנים סוסים, וה**דיר** הוא המקום שבו בני האדם משכנים צאן (כבשים; עיזים ועוד).

תשובה (4).

אפריל 2017 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

3. השאלה: **צלח** : גדה -

היחס : **צלח** זה פעולה של מעבר מגדה אחת לגדה אחרת.
מי ש-א' הוא מי שעבר מ-ב' ל-ב' אחר.

- תשובה (1): זכה : פרס. האם מי **שזכה** הוא מי שעבר **מפרס לפרס**? לא. מי **שזכה** הוא מי שקיבל **פרס**.
תשובה (2): תרגם : מילון. האם מי **שתרגם** הוא מי שעבר **ממילון למילון**? לא. המתרגם עשוי לעשות שימוש **במילון** על מנת לתרגם.
תשובה (3): קרקע : קרקע. האם **קרקע** הוא מי שעבר **מקרקע לקרקע**? לא. **קרקע** הוא מי שהצמיד משהו **לקרקע**.
תשובה (4): היגר : מדינה. האם היגר הוא מי שעבר **ממדינה למדינה**? כן.
תשובה (4).

4. השאלה: **בהחלט** : ספק -

היחס : **בהחלט** זה ללא **ספק**.
א' זה ללא ב'.

- תשובה (1): בקושי : מאמץ. האם **בקושי** זה ללא **מאמץ**? לא. **בקושי** זה **במאמץ** רב.
תשובה (2): בגין : סיבה. האם **בגין** זה ללא **סיבה**? לא. פירוש המילה **בגין** הוא בגלל, ולכן לאחר המילה **בגין** תמיד תבוא **סיבה**.
תשובה (3): בקול : חרש. האם **בקול** זה ללא **חרש**? לא. פירוש המילה **בחרש** הוא בשקט, פירוש המילה **בקול** הוא בקול גדול.
תשובה (4): ברציפות : הרף. האם **ברציפות** זה ללא **הרף**? כן. **ברציפות** זה ללא הפסקה, ופירוש המילה **הרף** הוא הפסקה.
תשובה (4).

5. השאלה: **התחוור** : ברור -

היחס : **התחוור** זה התברר, כלומר משהו הפך ל**ברור**.
מי ש-א' הוא מישהו שהפך ל-ב'.

- תשובה (1): התמוטט : רעוע. האם מי **שהתמוטט** הוא מישהו שהפך ל**רעוע**? לא. משהו **רעוע** הוא משהו שעשוי ל**התמוטט**, אולם מה **שהתמוטט** כבר אינו **רעוע** אלא משהו שקרס.
תשובה (2): התרופף : רפוי. האם מי **שהתרופף** הוא מישהו שהפך ל**רפוי**? כן.
תשובה (3): השתופף : זקוף. האם מי **שהשתופף** הוא מישהו שהפך ל**זקוף**? לא. פירוש המילה **השתופף** היא התכופף, ומכאן שמישהו **שהשתופף** הפך ההיפך **מזקוף**.
תשובה (4): השתמר : בלוי. האם מי **שהשתמר** הוא מישהו שהפך ל**בלוי**? לא. מה **שהשתמר** הוא מה שנשאר כפי שהוא, משהו שלא הפך ל**בלוי**, כלומר לשחוק, משומש.
תשובה (2).

6. השאלה: **תכנן** : זמם -

היחס : זמם זה **תכנן** משהו שלילי, כלומר משהו שמטרתו לפגוע באחר.
ב' זה א' משהו במטרה לפגוע במישהו אחר.

תשובה (1): שילם : שיחד. האם **שיחד** זה **שילם** משהו במטרה לפגוע במישהו אחר? לא. **שיחד** זה **שילם** במטרה לקבל טובת הנאה, ולא כדי לפגוע באחר.

תשובה (2): אמר : שיקר. האם **שיקר** זה **אמר** משהו במטרה לפגוע במישהו אחר? לא. **לשקר** זה לומר משהו שאינו נכון, ולעיתים (כפי שכולנו יודעים..) משקרים כדי לא לפגוע במישהו.

תשובה (3): האזין : צותת. האם **צותת** זה **האזין** למישהו במטרה לפגוע במישהו אחר? לא. **לצותת** זה **להאזין**/להקשיב ללא רשות.

תשובה (4): שכנע : הסית. האם **הסית** זה **שכנע** מישהו במטרה לפגוע במישהו אחר? כן. **הסית** זה **שכנע** מישהו לעשות משהו רע לאחר.

תשובה (4).

הבנה והסקה (שאלות 7-17)

7. **השאלה** : טלי : "לקראת נסיעתי הקרובה לשווייץ עיינתי בספרי אומנות כדי לקנות ידע על היצירות המוצגות במוזיאונים שאבקר בהם. ואולם, לצערי אינני זוכרת דבר ממה שקראתי." נועה : "אל דאגה, גוש בוץ המוטח בקיר יותיר עליו כתם גם אם ייפול." בדבריה המשילה נועה את _____.

פתרון : נועה ממשילה את מאמצה של טלי לרכוש ידע לגבי היצירות המוצגות במוזיאונים להטחת גוש בוץ על הקיר, ואת הידע שנותר בזיכרונה לכתם שנותר על הקיר. נעבור על התשובות המוצעות :

תשובה (1): **הידע שבוודאי נותר בזיכרונה של טלי, לכתם שנותר על הקיר**. זו התשובה הנכונה.

תשובה (2): **הידע על היצירות המוצגות במוזיאונים בשווייץ, להטחת גוש הבוץ בקיר**

תשובה זו אינה נכונה. הטחת גוש הבוץ משולה ללימוד הידע לגבי היצירות המוצגות במוזיאונים שטלי עתידה לבקר בהם בשווייץ ולא לידע על אותן היצירות.

תשובה (3): **היצירות המוצגות במוזיאונים בשווייץ, לגוש הבוץ**

תשובה זו אינה נכונה, שכן, כאמור, גוש הבוץ הוא הידע המצוי בספרי האומנות לגבי היצירות המוצגות במוזיאונים.

תשובה (4): **ספרי האומנות שבהם עיינה טלי, לנפילת גוש הבוץ**

תשובה זו אינה נכונה, שכן נפילת גוש הבוץ משולה לידע שאותו טלי בנוגע ליצירות אודותיהן למדה מספרי האומנות שבהם עיינה.

תשובה (1).

8.

השאלה: למשרה בתחום החינוך דרוש עובד העומד לפחות באחת מהדרישות האלה:

- ניסיון של שלוש שנים לפחות בעבודה בתחום החינוך וגם תואר ראשון כלשהו
- ניסיון כלשהו בעבודה בתחום החינוך וגם תואר ראשון בחינוך
- תואר שני בחינוך

מי מהמועמדים הבאים לא יוכל להתקבל למשרה?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות ונבדוק באיזו מהן יש מועמד אשר אינו עומד באף אחד מהתנאים:

תשובה (1): אדם שיש לו ניסיון של שנה בעבודה בתחום החינוך והוא בעל תואר ראשון בחינוך

התשובה אינה נכונה. על פי הכלל השני מי שיש לו ניסיון כלשהו בעבודה בתחום החינוך וגם תואר ראשון בחינוך יכול להתקבל לעבודה, ומכאן שמי שהוא בעל ניסיון של שנה בתחום החינוך ובעל תואר ראשון בחינוך יכול להתקבל לעבודה.

תשובה (2): אדם שיש לו ניסיון של ארבע שנים בעבודה בתחום החינוך והוא בעל תואר ראשון בעבודה סוציאלית

התשובה אינה נכונה. על פי הכלל הראשון מי שיש לו ניסיון של שלוש שנים לפחות בעבודה בתחום החינוך וגם תואר ראשון כלשהו יכול להתקבל לעבודה, ומכאן שמי שהוא בעל ניסיון של ארבע שנים בתחום החינוך ובעל תואר ראשון בעבודה סוציאלית יכול להתקבל לעבודה.

תשובה (3): אדם חסר ניסיון בעבודה בתחום החינוך ובעל תואר שני בחינוך

התשובה אינה נכונה. על פי הכלל השלישי למי שיש תואר שני בחינוך יכול להתקבל לעבודה, ומכאן שאדם חסר ניסיון בעבודה בתחום החינוך שהוא בעל תואר שני בחינוך יכול להתקבל לעבודה.

תשובה (4): אדם שיש לו ניסיון של שנתיים בעבודה בתחום החינוך והוא בעל תואר ראשון בעבודה סוציאלית

זו התשובה הנכונה. על פי הכלל הראשון, מי שיש לו תואר ראשון שאינו בתחום החינוך צריך להיות בעל ניסיון של לפחות שלוש שנים בעבודה בתחום החינוך על מנת להתקבל לעבודה. מכיוון שלאדם הנזכר בתשובה זו יש ניסיון של שנתיים בלבד, הרי שהוא אינו יכול להתקבל למשרה.

תשובה (4).

9.

השאלה: אנטומיה השוואתית היא אחד היסודות של הפלאונטולוגיה (חקר המאובנים). פלאונטולוגים מרבים להשוות בין עצמותיהם של יצורים ממינים שונים: אם אנחנו יודעים רק מעט על מין כלשהו, אבל על מינים קרובים אליו אנו יודעים הרבה, הידע הזה יכול לעזור לנו להשלים את הפערים. כך, הגם שהטירנוזאורוס הוא המפורסם בכל מיני הדינוזאורים שבמשפחתו, שחזור השלד שלו חייב חוב גדול לשלדים השלמים יותר של בני דודיו, האלברטוזאורוס והגורגוזאורוס.

על פי המשתמע מן האמור לעיל, כיצד עזרו שלדי האלברטוזאורוס והגורגוזאורוס לשחזור שלד הטירנוזאורוס?

פתרון: לפי הפסקה כאשר יודעים מעט על מין כלשהו, השוואת העצמות של מינים קרובים אליו היא הדרך שבה ניתן להשלים את פערי הידע. ומכאן שאם שחזור השלד של הטירנוזאורוס חייב חוב לקרוביו האלברטוזאורוס והגורגוזאורוס, הרי שמשתמע מכך כי החוקרים נעזרו בידע שהיה להם אודות קרובי משפחתו של הטירנוזאורוס לשם שחזור השלד שלו. נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): העמידה על נקודות הדמיון בין שניהם עזרה לחוקרים להבין במה היה שלד הטירנוזאורוס שונה מהם

תשובה זו אינה נכונה. לפי הפסקה, הידע בנושא שלדי השניים אמורה לסייע לחוקרים בשחזור השלד של הטירנוזאורוס, ולא בעמידה על השוני ביניהם לבינו.

תשובה (2): שחזורם אפשר לחוקרים להסיק שהם והטירנוזאורוס משתייכים לאותה משפחה

תשובה זו אינה נכונה. לפי הפסקה, החוקרים ידעו על העובדה שמדובר במינים קרובים, ובאמצעות הידע שהפיקו מהשלדים השלמים יותר של האלברטוזאורוס והגורגוזאורוס שחזרו את השלד של הטירנוזאורוס. למעשה, אם החוקרים לא היו יודעים שהם קרובים הם לא היו יכולים להיעזר בידע הזה כדי להשלים את השלד של הטירנוזאורוס.

אפריל 2017 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

תשובה (3): באמצעותם השלימו החוקרים מידע שהיה חסר להם על שלד הטירנוזאורוס. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4): הידע שנרכש במהלך שחזורם סייע במציאת עצמות הטירנוזאורוס, והודות לכך שוחזר השלד שלו התשובה אינה נכונה. הידע שנרכש במהלך שחזור שלדי האלברטוזאורוס והגורגוזאורוס לא סייע במציאת עצמות הטירנוזאורוס, אלא בשחזור השלד שלו.

תשובה (3).

10. השאלה: הגם שהתמודדות עם משברים אישיים קשים היא התמודדות קשה, אין היא בלתי אפשרית, _____ מודעות עצמית גבוהה. _____ אדם _____ להבין את מניעיו ותחושותיו שלו, סיכוייו להיחלץ בכוחות עצמו ממשבר כזה אינם _____.

פתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): הגם שהתמודדות עם משברים אישיים קשים היא התמודדות קשה, אין היא בלתי אפשרית, **אך היא מותנית בקיומה של מודעות עצמית גבוהה. מכאן שאדם המתקשה להבין את מניעיו ותחושותיו שלו, סיכוייו להיחלץ בכוחות עצמו ממשבר כזה אינם מרובים.**

תמצות: לפי החלק הראשון - קשה להתמודד עם משברים אישיים אך זה אפשרי אם יש לאדם מודעות עצמית גבוהה.

לפי החלק השני – המחבר סבור שמי שמתקשה להבין את מניעיו, כלומר אינו בעל מודעות עצמית, סיכוייו להיחלץ ממשבר אישי אינם מרובים, כלומר, סיכוייו קטנים.

אם לפי החלק הראשון אפשרי להתמודד עם משברים אישיים אם אתה בעל מודעות עצמית גבוהה, הרי שהגיוי לטעון לאדם שאינו בעל מודעות עצמית גבוהה הוא בעל סיכויים נמוכים להיחלץ ממשבר אישי, כלומר מילת ההתאמה "מכאן" בין שני החלקים מתאימה, ולפיכך זו התשובה הנכונה.

תשובה (1).

11. השאלה: בין יניב לאורי נתגלעה מחלוקת בנוגע לסרטיה של הבמאית בקי דודרמן: יניב טען שתכליתם של סרטיה אינה _____ לבדר את הצופה, ואילו אורי טען כנגדו כי סרטיה _____, והוסיף כי _____ הצופים חשים _____ הצפייה בהם.

פתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): בין יניב לאורי נתגלעה מחלוקת בנוגע לסרטיה של הבמאית בקי דודרמן: יניב טען שתכליתם של סרטיה אינה **אלא לבדר את הצופה, ואילו אורי טען כנגדו כי סרטיה רק לעיתים רחוקות אינם מצליחים לבדר אותו, והוסיף כי רבים מן הצופים חשים תסכול בעקבות הצפייה בהם.**

היחס בין שני החלקים הוא יחס של ניגוד: "נתגלעה מחלוקת".

תמצות: החלק הראשון: יניב טען שתכליתם של סרטי הבמאית אינה אלא לבדר, כלומר מטרת הסרטים היא רק לבדר את הצופה.

החלק השני: אורי טוען כי הסרטים רק לעיתים רחוקות אינם מצליחים לבדר אותו, כלומר סרטיה של הבמאית לעיתים קרובות מבדרים אותו.

מכיוון שגם יניב וגם אורי טוענים שסרטיה של הבמאית נועדו לבדר את הצופים, הרי שבשלב זה ניתן לעצור ולקבוע שמכיוון שאין ביניהם ניגוד כפי שנטען בתחילת המשפט, הרי שהתשובה נפסלת.

תשובה (2): בין יניב לאורי נתגלעה מחלוקת בנוגע לסרטיה של הבמאית בקי דודרמן: יניב טען שתכליתם של סרטיה אינה **רק לבדר את הצופה, ואילו אורי טען כנגדו כי סרטיה דווקא מעמתים את הצופה לא פעם עם פחדיו העמוקים ביותר, והוסיף כי רק מיעוט מקרב הצופים חשים שלווים ונינוחים לכל אורך הצפייה בהם.**

היחס בין שני החלקים הוא יחס של ניגוד: "נתגלעה מחלוקת".

תמצות: החלק הראשון: יניב טען שתכליתם של סרטי הבמאית אינה רק לבדר את הצופה, כלומר יש לה מטרת אחרות מלבד בידור.

אפריל 2017 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

החלק השני: אורי טוען כי סרטי הבמאית מעמתים את הצופה עם פחדיו העמוקים ביותר, כלומר מטרותם אינה רק לבדר. מכיוון שגם יניב וגם אורי טוענים שסרטיה של הבמאית לא נועדו רק לבדר את הצופים, הרי שכבר בשלב זה ניתן לעצור ולקבוע שאין ביניהם ניגוד כפי שנטען בתחילת המשפט, ולכן תשובה זו אינה נכונה.

תשובה (3): בין יניב לאורי נתגלעה מחלוקת בנוגע לסרטיה של הבמאית בקי דודרמן: יניב טען שתכליתם של סרטיה אינה רק לבדר את הצופה, ואילו אורי טען כנגדו כי סרטיה **לעולם אינם מתעלים מעל השטחי והמבדר**, והוסיף כי **זו הסיבה שהצופים חשים שחוו חוויה משמעותית במהלך הצפייה בהם**.

היחס בין שני החלקים הוא יחס של ניגוד: "נתגלעה מחלוקת".
תמצות: החלק הראשון: יניב טען שתכליתם של סרטי הבמאית אינה רק לבדר את הצופה, כלומר יש לה מטרות אחרות מלבד בידור.

החלק השני: אורי טוען כי סרטי הבמאית אינם מתעלים מעל השטחי והמבדר, כלומר סרטיה נועדו רק לבדר. מצאנו כי יש מחלוקת בין יניב ואורי, ולפיכך נמשיך ונבדוק את סוף המשפט, אשר לפיו אורי מוסיף וטוען כי זו הסיבה שהצופים חשים שהם חוו חוויה משמעותית. אין זה הגיוני שאורי אשר טען שסרטי הבמאית שטחיים, יטען כי זו הסיבה שהצופים חשים שהם חוו חוויה משמעותית, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (4): בין יניב לאורי נתגלעה מחלוקת בנוגע לסרטיה של הבמאית בקי דודרמן: יניב טען שתכליתם של סרטיה אינה **אלא** לבדר את הצופה, ואילו אורי טען כנגדו כי סרטיה **כמעט תמיד מציבים אל מול הצופה מראה אכזרית**, והוסיף כי **מרבית הצופים חשים זווקא מדוכדכים בעקבות הצפייה בהם**.

היחס בין שני החלקים הוא יחס של ניגוד: "נתגלעה מחלוקת".
תמצות: החלק הראשון: יניב טען שתכליתם של סרטי הבמאית אינה אלא לבדר, כלומר מטרת הסרטים היא רק לבדר את הצופה.

החלק השני: אורי טוען כי הסרטים כמעט תמיד מציבים מראה אכזרית אל מול הצופה, כלומר מטרת סרטיה של הבמאית אינה לבדר. מצאנו כי יש מחלוקת בין יניב ואורי, ולפיכך נמשיך ונבדוק את סוף המשפט, אשר לפיו אורי מוסיף כי מרבית הצופים חשים מדוכדכים בעקבות הצפייה בהם. מכיוון שהמשך המשפט הגיוני לאור טענתו של אורי כי מטרת הסרטים אינה לבדר, הרי שזו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

12. השאלה: "כיצד יכולתי לדעת ש _____ ללבוש בגדים _____ בתוך מקדש סולגי?" שאל נמרוד, שלבש חולצה שחורה, את הכוהן הסולגי. "אי-הכרת הכללים איננה תירוץ", הסביר הכוהן בעת שליווה אותו החוצה, והוסיף ש _____ היו גם מכנסיו של נמרוד שחורים, היה _____.

פתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): "כיצד יכולתי לדעת שאסור ללבוש בגדים שחורים בתוך מקדש סולגי?" שאל נמרוד, שלבש חולצה שחורה, את הכוהן הסולגי. "אי-הכרת הכללים איננה תירוץ", הסביר הכוהן בעת שליווה אותו החוצה, והוסיף שאפילו היו גם מכנסיו של נמרוד שחורים, היה **שוקל להתיר לו להישאר במקדש ולהשתתף בתפילה**.

תמצות: חלקו הראשון של המשפט: נמרוד אשר לובש חולצה שחורה מספר לכוהן כי לא ידע על האיסור ללבוש בגדים שחורים בתוך המקדש. מכיוון שחלקו הראשון של המשפט הגיוני נמשיך ונקרא את חלקו השני. בחלקו השני של המשפט מציין הכוהן כי אי-הכרת הכללים אינה תירוץ ומוסיף כי אם היו מכנסיו של נמרוד שחורים היה שוקל להתיר לו להישאר במקדש. אם ישנו איסור על לבוש שצבעו שחור במקדש, הרי שאין זה הגיוני שהכוהן יטען כי אם היו גם מכנסיו של נמרוד שחורים היה מתיר לו להישאר ואף להשתתף בתפילה, ולכן התשובה נפסלת.

אפריל 2017 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

תשובה (2): "כיצד יכולתי לדעת שעליי ללבוש בגדים שחורים בתוך מקדש סולגי?" שאל נמרוד, שלבש חולצה שחורה, את הכוהן הסולגי. "אי-הכרת הכללים איננה תירוץ", הסביר הכוהן בעת שליווה אותו החוצה, והוסיף שאילולא היו גם מכנסיו של נמרוד שחורים, היה שוקל להתיר לו להישאר במקדש ולהשתתף בתפילה.

תמצות: חלקו הראשון של המשפט: נמרוד אשר לובש חולצה שחורה מספר לכוהן כי לא ידע שעליו ללבוש בגדים שחורים בתוך המקדש. מכיוון שלא הגיוני שמי שלובש בגדים שחורים יטען טענה שכזו, ואף ירחיק מן המקדש על ידי הכוהן בטענה שלא עמד בכללים, הרי שניתן לפסול את התשובה כבר בשלב זה.

תשובה (3): "כיצד יכולתי לדעת שיש ללבוש בגדים לבנים בתוך מקדש סולגי?" שאל נמרוד, שלבש חולצה שחורה, את הכוהן הסולגי. "אי-הכרת הכללים איננה תירוץ", הסביר הכוהן בעת שליווה אותו החוצה, והוסיף שאילולא היו גם מכנסיו של נמרוד שחורים, היה מתיר לו להישאר במקדש, אך לא להשתתף בתפילה.

תמצות: חלקו הראשון של המשפט: נמרוד אשר לובש חולצה שחורה מספר לכוהן כי לא ידע שעליו ללבוש בגדים לבנים בתוך המקדש. חלקו הראשון של המשפט הגיוני ולפיכך נמשיך ונקרא את חלקו השני. בחלקו השני של המשפט מציין הכוהן כי אי-הכרת הכללים אינה תירוץ ומוסיף כי אם לא היו מכנסיו של נמרוד שחורים היה שוקל להתיר לו להישאר במקדש אך לא להשתתף בתפילה. אם יש ללבוש בגדים לבנים בתוך המקדש, הרי שהגיוני שהכוהן יטען כי אם לא היו מכנסיו של נמרוד שחורים, היה שוקל להתיר לו להישאר, אך לא להשתתף בתפילה, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (3).

13. השאלה: העניין במעשיות העם, שסופרו בזמנים שונים בתרבויות שונות, אינו גווע – לא רק בזכות ההנאה שהן מסבות לקורא או למספר ולמאזין, אלא גם משום שהתוכן הדמיוני והמוזר של המעשייה טומן בחובו מסר שיש לפענחו, להטמיעו ולהנחילו לאחרים. שלא כצורתה של המעשייה ותוכנה, שהם גלויים וברורים, המסר האצור בה סמוי ופענחו הוא אתגר שאין לו מועד תפוגה.

מה השאלה המרכזית הנדונה בפסקה?

פתרון: הפסקה נפתחת בהצהרה שהיא כותרתה, ולפיה "העניין במעשיות העם...אינו גווע", המשך הפסקה מפרט מדוע העניין אינו גווע: מכיוון שהן מסבות הנאה לקורא, למספר ולמאזין, וגם משום האתגר בפענוח התוכן הדמיוני והמוזר שיש במעשיות אלו.

תשובה (1): מדוע מעשיות העם מוסיפות לעורר עניין? זו התשובה הנכונה.

תשובה (2): אילו רבדים מרכיבים את מעשיות העם?

זו אינה התשובה הנכונה. הפסקה אינה עוסקת כלל בשאלה מהם הרבדים שמרכיבים את מעשיות העם.

תשובה (3): מה מייחד את המסר של מעשיות העם מהמסר של יצירות ספרות מסוגים אחרים?

זו אינה התשובה הנכונה. הפסקה אמנם עוסקת בשאלת העניין שגורם המסר החבוי במעשייה, אולם היא אינה משווה כלל בין המסר במעשיות העם לבין המסר ביצירות ספרותיות אחרות, ובכל מקרה שאלת המסר במעשיות העם אינה השאלה המרכזית שנדונה בפסקה.

תשובה (4): מה האתגר שמעשיות העם מציבות בפני המאזינים והקוראים?

תשובה זו אינה נכונה. אמנם סוף הפסקה מתייחסת לשאלת האתגר החבוי בפענוח המסר: "שכן אמנם שלא כצורתה של המעשייה ותוכנה, שהם גלויים וברורים, המסר האצור בה סמוי ופענחו הוא אתגר שאין לו מועד", אולם זו לא השאלה המרכזית שנדונה בפסקה.

תשובה (1).

14.

השאלה: בשנות הארבעים פותחה בארצות הברית המערכת הראשונה בעולם להנחיית טילים לעבר מטרות נעות. בתא בתוך הטיל נקבע מסך, ומולו הוצבה יונה שאולפה מראש לנקר תמונות של אוניות אויב, כך: בכל פעם שניקרה את המקום בתמונה שבו מופיעה האונייה, קיבלה מזון. לאחר שיגור הטיל לעבר אוניית אויב היה המראָה הנשקף לפני הטיל מוקרן על המסך, שהיה מחובר למערכת הניווט של הטיל. כל עוד ניקרה היונה במרכז המסך, המשיך הטיל לנוע היישר לפנים, וכאשר ניקרה בחלקים אחרים של המסך, תיקן הטיל את מסלולו בהתאם.

איזה מהאפשרויות הבאות מסכמת בצורה הטובה ביותר את אופן הפעולה של המערכת המתוארת בפסקה?

פתרון: נסכם את המידע המפורט בפסקה: בפיתוח המערכת הראשונה להנחיית טילים נעשה שימוש ביונה אשר אולפה לנקר תמונות של אוניות אויב. לאחר שיגור הטיל, הוקרן המראָה שנשקף לפני הטיל על מסך. היונה ניווטה את הטיל אל אוניות האויב באמצעות ניקור המקום על גבי המסך שבו נראתה אוניית אויב.

תשובה (1): היונה מנקרת במרכז המסך בציפייה לקבל מזון, וכך מבטיחה שהטיל ימשיך לנוע בקו ישר לעבר אוניית האויב

זו אינה התשובה הנכונה, שכן היונה אינה אמורה לנקר במרכז המסך על מנת להבטיח שהטיל ימשיך בקו ישר, אלא לנקר במקום שבו מופיעה אוניית האויב על מנת לנווט את הטיל לכיוונה.

תשובה (2): היונה מנקרת את המסך בנקודה שהאונייה נראית בה בציפייה לקבל מזון, ולפי מקום נקודה זו על המסך הטיל משנה את מסלולו במידת הצורך. זו התשובה הנכונה.

תשובה (3): כל עוד הטיל נע בקו ישר היונה מנקרת במרכז המסך, וכשהטיל סוטה ממסלולו היא מנקרת בנקודה שהאונייה נראית בה כדי להשיבו למסלולו המקורי

תשובה זו אינה נכונה. היונה אינה אמורה לנקר את המסך לפי הכיוון שבו נע הטיל אלא לפי מיקומה של אוניית האויב על גבי המסך.

תשובה (4): כאשר היונה מנקרת בנקודה על המסך שהאונייה נראית בה היא מקבלת מזון, והמזון מעודד אותה להמשיך ולנקר באותה נקודה ולהנחות לשם את הטיל

תשובה זו אינה נכונה. לפי הפסקה, היונה אינה מנקרת שוב ושוב באותה נקודה, אלא משנה את המקום שבו היא מנקרת לפי מיקומה של אוניית האויב על גבי המסך.

תשובה (2).

15.

השאלה: פרופ' הנרי וסרמן: "העובדה שגם יוליוס קיסר וגם ראש ממשלת בריטניה לשעבר וינסטון צ'רצ'יל, למשל, היו עשויים להשתמש באותם מונחי יסוד כמו 'עם', 'אומה' או 'מולדת', אין בה כמובן כדי להעיד שמונחים אלה מציינים את אותן ישויות בשני המקרים. עם זאת, הן בעולם העתיק והן בעולם המודרני נזקקו בעלי השררה תמיד למונחי היסוד מחוללי הלאומיות האלה."

איזה מהמשפטים הבאים מתמצת באופן הטוב ביותר את דבריו של וסרמן?

פתרון: פרופ' וסרמן מציין כי העובדה ששני מנהיגים מסוימים השתמשו באותם מונחי יסוד אינה מעידה שמונחים אלו תיארו את אותן ישויות. בשלב זה עלינו להסיק כי בכוונתו של הפרופ' לרמוז כי ככל הנראה על אף השימוש של שני המנהיגים באותם מונחים לא מדובר באותן ישויות בשני המקרים. בהמשך טוען הפרופ' כי גם בעולם העתיק (עולמו של יוליוס קיסר) וגם בעולם המודרני (עולמו של צ'רצ'יל) נזקקו בעלי השררה (השליטים) תמיד למונחי היסוד מחוללי הלאומיות הזו.

מכיוון שנתבקשנו לתמצת את המשפט בצורה הטובה ביותר, הרי שעלינו לזקק מתוכו את הרעיון המרכזי שלו שהוא כי על אף שמונחי היסוד 'עם', 'אומה' ו'מולדת' לא שימשו באותה משמעות בעולם העתיק והמודרני, מנהיגים (בעלי שררה) תמיד נזקקו לשימוש במונחים מחוללי לאומיות אלו.

תשובה (1): אף שדורות רבים מפרידים בין יוליוס קיסר לצ'רצ'יל, המונחים "עם", "אומה" ו"מולדת" היו עשויים לשמש את שניהם

תשובה זו אינה נכונה. אמנם נכון לטעון כי דורות רבים מפרידים בין שני המנהיגים וכי שניהם השתמשו באותם מושגים, אלא שהרעיון המרכזי של המשפט אינו יוליוס קיסר וצ'רצ'יל אלא שימושם של מנהיגים בכלל במונחים אלו. לראיה השימוש במילה "למשל" לאחר ציון שמותיהם של שני המנהיגים, וההתייחסות לבעלי שררה בהמשך המשפט.

תשובה (2): הן בעולם העתיק והן בעולם המודרני הגדירו עמים ואומות את עצמם באמצעות מונחים דומים תשובה זו אינה נכונה, שכן המשפט אינו מתייחס לדרך שבה הגדירו עמים ואומות את עצמם, אלא השימוש שמנהיגים עשו על פני הדורות במונחים דומים.

תשובה (3): מאז ומעולם נזקקו מנהיגים למונחים מחוללי לאומיות, אף שאלה שינו את מובנם עם הזמן זו התשובה הנכונה.

תשובה (4): מונחי יסוד מחוללי לאומיות לא שימשו באותה משמעות בפי יוליוס קיסר ובפי צ'רצ'יל תשובה זו אינה נכונה, שכן על אף שהטענה כי מונחי יסוד מחוללי לאומיות לא שימשו באותה משמעות בפי שני המנהיגים הללו, הרי שהפסקה מתייחסת לעובדה שעל אף שהמונחים שינו את משמעותם במהלך השנים, מנהיגים ככלל נזקקו **תמיד** לשימוש במונחים אלו.

תשובה (3).

16. השאלה: חוקרים הזמינו נבדקים להשתתף במחקר שלכאורה עסק בטיבו של מוצר מסוים, אך למעשה נועד לבדוק שאלה אחרת. בזמן שהמתינו הנבדקים לתורם, הוצגה בטלוויזיה שבחדר ההמתנה כתבה חדשותית: למחצית מהנבדקים הוצגה כתבה על תרמיותיו של נוכל שטרם נתפש, ולמחציתם הוצגה כתבה על אסון אקלימי. לאחר שהוכנס כל נבדק לחדר, הוא הושב עם אדם זר, שהיה למעשה אחד החוקרים, והשניים התבקשו לדון בטיב המוצר. בתום הדיון סיפר החוקר לנבדק כי שכח את ארנקו בבית, וביקש ללוות ממנו כסף למזון ולנסיעות בהבטיחו להחזיר לו את הכסף בדואר. החוקרים בדקו כמה מן הנבדקים מכל קבוצה נענו לבקשה.

איזו מן השאלות הבאות היא המתאימה ביותר להיות השאלה שביקשו החוקרים לבדוק?

פתרון: לפי המתואר בפסקה, ישנן שתי קבוצות: קבוצה אחת המהווה מחצית מהנבדקים אשר צפתה בכתבה על תרמיות של נוכל וקבוצה שנייה שאף היא מהווה מחצית מהנבדקים אשר צפתה בכתבה על אסון אקלימי. הנבדקים בשתי הקבוצות נכנסו לשיחה עם אדם זר שהוא החוקר ובתום השיחה נתבקשו להלוות כסף לאדם הזר. ההבדל היחיד בין שתי הקבוצות הוא בתוכנן של הכתבות שבהן הנבדקים צפו. מכיוון שזהו ההבדל היחיד בין שתי הקבוצות, והבדיקה אשר ביצעו החוקרים היא מה מספר הנבדקים מכל קבוצה אשר הסכימו לתת כסף לחוקר, הרי שעלינו להסיק כי מטרת הניסוי היא לבדוק כיצד השפיע ההבדל בין הכתבות שהנבדקים צפו בהן על נכונותם לתת כסף לחוקר – אדם זר שלא הכירו לפני. הכתבה העוסקת בכסף היא הכתבה על תרמיותיו של נוכל שטרם נתפש, ומכאן שהקבוצה שצפתה בכתבה זו היא קבוצת הניסוי, והקבוצה השנייה אשר צפתה בכתבה אודות אסון אקלימי היא קבוצת הביקורת.

תשובה (1): מה השפעתה של אינטראקציה קצרה עם אדם זר על נכונותם של בני אדם לתת בו אמון?

תשובה זו אינה נכונה. הנבדקים משתי הקבוצות קיימו אינטראקציה קצרה עם אדם זר, ולכן לא ברור כיצד ניתן לפרש את ההבדלים בין תוצאות שתי הקבוצות, במידה ויש הבדלים כאלו.

תשובה (2): האם חשיפה למעשי נוכלות גורמת לירידה במתן אמון בזרים?

זו התשובה הנכונה. מכיוון שאחת הקבוצות נחשפה, באמצעות הכתבה שבה צפתה, למעשי נוכלות, והקבוצה השנייה לא נחשפה לכתבה בנושא זה, הרי שאם יש הבדלים בין תוצאות שתי הקבוצות נוכל לדעת כי הבדלים אלו נובעים מההבדלים בתכנים שאליהם נחשפו.

תשובה (3): האם חשיפה למעשי נוכלות משפיעה על מידת האמינות שבני אדם מייחסים למוצרים?

זו אינה התשובה הנכונה. כפי שנכתב בתחילת הפסקה המחקר לא עסק בטיבו ו/או באמינותו של מוצר מסוים, אלא נועד לבדוק שאלה אחרת. מכיוון שהנבדקים משתי הקבוצות נתבקשו על ידי החוקר, אדם שאותו לא הכירו לפני הניסוי, להלוות לו כסף, הרי שהבדיקה היא מידת האמון שאנשים נותנים בזרים לאחר חשיפתם לתכנים מסוימים.

תשובה (4): מה השפעתה של חשיפה לתכנים מטרידים על נכונותם של בני אדם לעזור לזולת השרוי במצוקה?

זו אינה התשובה הנכונה. שתי הקבוצות נחשפו לתכנים שאותם ניתן לסווג כתכנים מטרידים, ולכן אם זו השאלה הנבדקת הרי שלא ניתן לפרש את תוצאות הניסוי.

תשובה (2).

17.

השאלה: חברות אשראי מתמודדות במגוון דרכים עם ניסיונות הונאה בעסקאות המבוצעות באינטרנט. לדוגמה, לפי המדיניות של חברת אשראי מסוימת, כשהכתובת למשלוח שצוינה בעת ההזמנה רחוקה יותר מ-50 ק"מ מכתובתו של בעל הכרטיס כפי שהיא מופיעה ברישומי חברת האשראי, ביצוע העסקה מותנה באישור טלפוני של בעל הכרטיס. הסיבה לכך היא שבמקרה כזה גדולים הסיכויים שאדם גנב את כרטיס האשראי ומבקש לקנות מוצרים על חשבון בעליו.

המדיניות של חברת האשראי מתבססת על כמה נתונים שנאספו במחלקת המחקר שלה. איזה מהנתונים הבאים אינו מתאים להיות אחד מהם?

פתרון: ראשית, ננתח את המידע בפסקה: בשל נתוני מחלקת המחקר של חברת האשראי כאשר הכתובת למשלוח בהזמנה מסוימת רחוקה יותר מ-50 ק"מ מביתו של בעל הכרטיס יש לקבל אישור טלפוני של בעל הכרטיס. נבדוק את התשובות המוצעות על מנת למצוא מי מהן אינה מתאימה להיות מידע אשר בגללו חברת האשראי מבקשת אישור טלפוני כאשר הכתובת למשלוח רחוקה:

תשובה (1): אמנם לעתים הקונים מבקשים לשלוח את המוצרים שקנו למקום עבודתם, אך רובם מתגוררים במרחק של לא יותר מ-50 ק"מ משם

תשובה זו אינה נכונה, שכן בעקבות מידע זה סביר כי חברת האשראי תבקש אישור טלפוני מבעל הכרטיס: אם בדרך כלל כתובת מקום העבודה אינה מרוחקת יותר מ-50 ק"מ מכתובת ביתו של הלקוח, ברור מדוע מתעורר חשד, המצדיק קבלת אישור טלפוני מן הלקוח, במקרים שבהם הכתובת למשלוח מרוחקת יותר מ-50 ק"מ.

תשובה (2): כשגנבים מזמינים מוצרים באמצעות כרטיסי אשראי גנובים, במקרים רבים הם נוהגים לציין כתובת שאינה שלהם

זו התשובה הנכונה, שכן בנתון בתשובה זו לא מצוין כל פרט לגבי המרחק בין מקום מגוריו של לקוח חברת האשראי למקום המיועד למשלוח, ולכן זה אינו יכול להיות נתון אשר בגללו כאשר הכתובת למשלוח רחוקה יותר מ-50 ק"מ ממקום מגוריו של הלקוח יש צורך לקבל ממנו אישור טלפוני לעסקה.

תשובה (3): אף שרבים אינה טורחים לעדכן את חברת כרטיסי האשראי בשינוי כתובתם לאחר מעבר דירה, רוב מעברי הדירה נעשים ברדיוס של 50 ק"מ לכל היותר

זו אינה התשובה הנכונה, שכן אם רוב מעברי הדירה של לקוחות חברת האשראי נעשים ברדיוס של 50 ק"מ ממקום המגורים הקודם ברור מדוע מתעורר חשד המצדיק קבלת אישור טלפוני כאשר הכתובת למשלוח רחוקה יותר מ-50 ק"מ מהכתובת שבמחשבי חברת האשראי.

תשובה (4): בדרך כלל, קונים של מוצרים באינטרנט נוהגים לציין את כתובת ביתם בתור הכתובת למשלוח מוצרים

זו אינה התשובה הנכונה, שכן נתון זה מסביר מדוע הונהג הנוהל שלפיו כאשר הכתובת למשלוח המוצר שנרכש באשראי רחוק יותר מ-50 ק"מ מכתובת ביתו של הלקוח, יש לקבל ממנו אישור טלפוני.

תשובה (2).

השאלה: הגישה הראליסטית בדבר "טבע האדם" איבדה מכושר השכנוע שלה לנוכח השתרשות התפיסה כי כל התנהגות אנושית "טבעית" – ובכלל זה התנהגויות נפוצות כמו השימוש בכוח – מתקיימת בתוך מערכת של נורמות המסדירות אותה, בין בדרך של איסור ובין בדרך של היתר, ובמידה רבה היא פועל יוצא של הבניה פוליטית ותרבותית.

איזו מן הטענות הבאות, הנוגעות לשימוש בכוח, משתמעת מן הפסקה?

פתרון: ראשית, ננתח את הטענה שבפסקה: ראשית, הפסקה טוענת כי הגישה הראליסטית לגבי טבע האדם איבדה מכושר השכנוע שלה, כלומר היא כבר לא משכנעת. הסיבה לכך, לפי המשך הפסקה, היא השתרשות התפיסה כי כל התנהגות אנושית "טבעית", ובכלל זה השימוש בכוח, מתקיימת בתוך מערכת של נורמות המסדירות אותה, כלומר מערכת הנורמות היא שקובעת אם היא מותרת או לא.

נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): לפי הגישה הראליסטית, השימוש בכוח הוא מטבע האדם

זו התשובה הנכונה. שכן אם הטענה בפסקה היא שהגישה הראליסטית בדבר טבע האדם איבדה מכושר השכנוע שלה לנוכח תפישה מסוימת לגבי התנהגות אנושית טבעית, שאחת מהן היא השימוש בכוח, הרי שמשמע מכך שלפי הגישה הראליסטית השימוש בכוח הוא מטבע האדם.

תשובה (2): השימוש בכוח מקרב בני האדם יוסדר כאשר יצליחו לשרש את התפיסה שהוא תולדה של הבניה פוליטית ותרבותית

זו אינה התשובה הנכונה. שכן מהפסקה לא משמע שהשימוש בכוח יוסדר בתנאי שיצליחו לעשות דבר מה, אלא שכל ההתנהגויות האנושיות הטבעיות (**כבר עתה**) מוסדרות על ידי מערכת של נורמות.

תשובה (3): הגישה הראליסטית נעשתה רווחת פחות משהתברר שאי-אפשר למגר את השימוש בכוח רק באמצעות נורמות חברתיות

זו אינה התשובה הנכונה. הטענה בתחילת התשובה כי הגישה הראליסטית נעשתה רווחת פחות, עשויה להשתמע מהטענה כי הגישה הראליסטית איבדה מכושר השכנוע שלה, אולם אין זה נכון שהגישה הראליסטית נעשתה רווחת פחות משהתברר שאי אפשר למגר את השימוש בכוח רק באמצעות נורמות חברתיות, שכן לא נטען בפסקה שאי-אפשר למגר את השימוש בכוח אלא שכל ההתנהגויות מוסדרות על ידי מערכת של נורמות.

תשובה (4): כיום מקובל לחשוב שהשימוש בכוח הוא טבעי רק כל עוד הוא אינו נעשה במסגרת מערכת של נורמות המתירות זאת

זו אינה התשובה הנכונה. הטענה בפסקה היא שכל ההתנהגויות האנושיות הטבעיות מוסדרות על ידי מערכת של נורמות. בנוסף, הטענה בפסקה היא כי השימוש בכוח הוא התנהגות אנושית טבעית. לא נטען כי ניתן להגדיר את השימוש בכוח כטבעי בתנאי כלשהו.

תשובה (1).

הבנת הנקרא (שאלות 18-23)

19. השאלה: באיזה מהמשפטים הבאים סדר המילים תואם את סדר המילים המאפיין את שפת הסימנים של שבט אלסייד?

פתרון: לפי הכתוב בשורות 20-21 בשפת הסימנים הבדויות יש סדר קבוע למילים במשפט שהוא: נושא- מושא-נושא, ומילות השלילה ממוקמות בסוף המשפט. מכיוון שבתשובות (3) ו-(4) הנושא אינו מופיע בתחילת המשפט, הרי שניתן לפסול תשובות אלו. מילת השלילה בתשובה (1) אינה מופיעה בסוף המשפט, ולכן גם תשובה זו נפסלת.

תשובה (2).

20. השאלה: העובדה ששפת הסימנים של בני שבט אלסייד מאפשרת להם לתאר גם דברים שאין להם "מילה" בשבילים (שורה 18) מדגימה בקטע את הטענה ששפה זו -

פתרון: לפי הקטע: "בזכות רוחב היריעה של השפה יכולים דובריה... לתאר גם דברים שאין להם "מילה" בשבילים. השפה מאפשרת לתאר מנהגים ישנים... מלבד אפשרויות אלה, המעידות על עושרה של השפה..." (שורות 17-20). העובדה ששפת הסימנים מאפשרת להם לתאר דברים שאין להם מילה מדגימה את הטענה (שורה 16) כי השפה היא עשירה ומפותחת.

תשובה (3).

21. השאלה: "שעל פיה" (שורה 26), כלומר על פי -

פתרון: נקרא את המשפט שבו מופיעות המילים אליהן הופנינו בשורה 26 מתחילתו: "החוקיות הזאת, המתהווה בעת שהשפה עודנה בחיתוליה, היא חיזוק של ממש, לטענתה, לתאוריה בדבר היכולת הלשונית המולדת, שעל פיה לבני האדם יש מנגנונים מוחיים מולדים..." (שורות 25-27). המילים "שעל פיה" מתייחסות לתאוריה בדבר היכולת הלשונית המולדת.

תשובה (4).

22. השאלה: איזו מן התכונות הבאות של שפת האלסייד אין בה כדי לחזק את מסקנותיה של סנדלר המוצגות בפסקה האחרונה?

פתרון: מסקנותיה של סנדלר כפי שהן מוצגות בפסקה האחרונה הן: "כי שפתם של בני שבט אלסייד היא ראייה לכך שהמוח האנושי "מלביש" תבניות על השפה האנושית כבר בשלב מוקדם מאוד של היווצרותה. החוקיות הזאת, המתהווה בעת שהשפה עודנה בחיתוליה, היא חיזוק של ממש, לטענתה, לתאוריה בדבר היכולת הלשונית המולדת, שעל פיה לבני האדם יש מנגנונים מוחיים מולדים המעצבים מראש את האופן שבו הם מתקשרים זה עם זה. משתמע מכך כי היכולת לדבר באופן תבניתי, מורכב ומדויק אינה מותנית בהתפתחות השפה במשך דורות רבים..." (שורות 24-28). נעבור על התשובות המוצעות, ונבדוק מי מהן כוללת עובדות שאינן מהוות חיזוק למסקנותיה של סנדלר:

תשובה (1): השפה בת 70 שנה בלבד

תשובה זו אינה נכונה, שכן העובדה שהשפה היא בת 70 שנה בלבד היא העובדה אשר באמצעותה מסיקה סנדלר כי המוח האנושי מלביש תבניות על השפה כבר בשלב מוקדם, וכי אין צורך בהתפתחות השפה במשך דורות רבים לשם יצירת תבנית כזו.

תשובה (2): השפה משמשת הן את בני הכפר החירשים הן את בני הכפר השומעים

זו התשובה הנכונה. אין בעובדה שהשפה משמשת הן את בני הכפר החירשים והן את השומעים כדי לחזק את מסקנותיה של סנדלר.

תשובה (3): סדר המילים במשפט קבוע

תשובה זו אינה נכונה, שכן העובדה שסדר המילים במשפט קבוע מעיד על כך שישנה חוקיות בשפתם של בני השבט, חוקיות אשר מאפשרת לחזק את מסקנתה של סנדלר כי השפה מתעצבת בצורה תבניתית כבר בשלב מוקדם.

אפריל 2017 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

תשובה (4): מילת השלילה מוצבת במשפט במקום השונה ממקומה במשפטים בערבית ובעברית. תשובה זו אינה נכונה. הצבת מילת השלילה במקום קבוע, השונה ממקומה בערבית ובעברית, היא תכונה של השפה המעידה מצד אחד על תבניות ומצד שני על מקוריות של השפה אשר מסייעת בהחלשת הטענה כי התבנית אינה אלא העתקה השאובה משפות אחרות המדוברות מזה אלפי שנים.

תשובה (2).

23. השאלה: מהו מבנה הקטע?

פתרון: על מנת למצוא את התשובה לשאלה זו, עלינו לעבור על הפסקאות ולסכם את נושאייהן. הפסקה הראשונה פותחת בקביעה כי כל השפות הן תבניות וממשיכה במחלוקת הקיימת בין החוקרים בקשר לשאלה האם התבניות היא מולדת או האם היא מתהווה בתהליך ארוך של אלפי שנים. בפסקה השנייה מתוארת שפת הסימנים של השבט הבדווי שהיא שפה צעירה יחסית. השפה אשר נוצרה על ידי בני השבט, אשר אינם דוברים שפות אחרות, מתוארת בפסקה כשפה תבניתית, עשירה ומפותחת. סנדלר טוענת כי ניתן להסיק משפתם של בני השבט, שלמוח האנושי ישנה יכולת לשונית מולדת המולבשת על כל שפה, כך שהיא נהפכת לתבניתית כבר בשלב מוקדם.

תשובה (1): הצגת הגישה המקובלת בתחום מדעי מסוים ⇨ הצגת הדרך המחקרית שהובילה לאימוץ גישה זו ⇨ הצגת שאלה מחקרית העולה מהגישה המקובלת

התשובה אינה נכונה. הקטע אינו נפתח בהצגת הגישה המקובלת בתחום מסוים כי אם במחלוקת בקשר לשאלה האם התבניות בשפה מולדת או לא. גם המשך התשובה אינו נכון, שכן המשך הקטע אינו עוסק בדרך המחקרית שהובילה לאימוץ גישה זו.

תשובה (2): הצגת שתי גישות שונות בנוגע לשאלה מחקרית ⇨ הצגת מחקר המנסה לענות על השאלה ⇨ העלאת בעיה הנובעת מהמחקר

התשובה אינה נכונה. הקטע אמנם נפתח בהצגת שתי גישות שונות לשאלה מחקרית, אולם אין מדובר במחקר אשר מנסה לענות על השאלה ואינו נחתם בהעלאת בעיה כלשהי הנובעת מהמחקר.

תשובה (3): הצגת שאלה מחקרית ⇨ הצגת תשובה אפשרית ⇨ הצגת מחקר הסותר תשובה זו

התשובה אינה נכונה. בסופו של הקטע לא מוצג מחקר הסותר את התשובה הניתנת על ידי המחקר שנערך על בני השבט.

תשובה (4): הצגת שאלה מחקרית ⇨ הצגת שתי גישות שונות לפתרון השאלה ⇨ הצגת מקרה מבחן רלוונטי למחלוקת בין הגישות

זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).